

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کوثر

معاونت پژوهش، برنامه ریزی و سنجش مهارت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

دفتر پژوهش، طرح و برنامه ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

آزمایش قطعات صنعتی

با پر تونگاری (RT)

گروه شغلی

جوشکاری و بازرسی جوش

کد ملی آموزش شایستگی

۳	۱	۱	۲	۳	۰	۱	۱	۰	۰	۷	۰	۰	۵	۱
Isco-08	سطح مهارت	شناسه گروه	شناسه شغل											

۰۹/۰۶/۲۷

تاریخ تدوین استاندارد : ۱۳۸۸/۱/۱

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل : آزمایشگر قطعات صنعتی با پر تونگاری (RT)

خلاصه استاندارد

تعريف مفاهيم سطوح يادگيري

آنالیزی: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی/شناسایی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل/اصول: به مفهوم مبانی مطالب نظری/توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار

مشخصات عمومی شغل:

آزمایشگر قطعات صنعتی با پر تونگاری (RT) کسی است که پس از گذراندن دوره آموزشی بتواند از عهده آماده کردن و بکارگیری دستگاههای پر تونگاری صنعتی جهت عیب یابی قطعات صنعتی، تجزیه و تحلیل و تهیه گزارش برآید.

ویژگی های کارآموز ورودی :

حداقل میزان تحصیلات: دیپلم فنی، ریاضی فیزیک

حداقل توانایی جسمی: سلامت کامل جسمی و ذهنی

مهارت های پیش نیاز این استاندارد: -

طول دوره آموزشی :

طول دوره آموزش	:	۱۳۲ ساعت
- زمان آموزش نظری	:	۴۰ ساعت
- زمان آموزش عملی	:	۹۲ ساعت
- زمان کارورزی در محیط کار	:	ساعت
- زمان اجرای پروژه	:	ساعت
- زمان سنجش مهارت	:	ساعت

روش ارزیابی مهارت کارآموز:

مطابق با دستورالعملهای دفتر سنجش و ارزشیابی مهارت

ویژگیهای نیروی آموزشی :

حداقل سطح تحصیلات :

لیسانس در یکی از رشته های جوش، متالورژی، فیزیک، مکانیک با حداقل ۲ سال سابقه کار مرتبط و داشتن گواهی نامه RT از موسسات معترض داخلی یا خارجی

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل : آزمایشگر قطعات صنعتی با پر تونگاری (RT)

فهرست توانایی های شغل

ردیف	عنوان توانایی
۱	توانایی آماده کردن قطعات برای پر تونگاری
۲	توانایی آماده کردن دستگاههای پر تونگاری
۳	توانایی پر تونگاری از قطعات صنعتی و آشکار سازی فیلم های رادیو گرافی
۴	توانایی اجرایی مقررات و آیین نامه های شغلی
۵	توانایی تهییه گزارش عملیات پر تونگاری
۶	توانایی بکارگیری استانداردهای کنترل کیفیت
۷	توانایی بکارگیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط کار

نام شغل : آزمایشگر قطعات صنعتی با پرتونگاری (RT)

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

اهداف و ریز برنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۶	۴	۲	توانایی آماده کردن قطعات برای پرتونگاری آشنایی با اصول مقدماتی علم مواد آشنایی با قطعات صنعتی و نقشه های آنها آشنایی با وسائل و مواد آماده سازی قطعات آشنایی با استاندارد و دستورالعمل های آماده سازی قطعات شناسایی اصول آماده سازی قطعات برای پرتونگاری	۱ ۱-۱ ۱-۲ ۱-۳ ۱-۴ ۱-۵
۴۴	۳۰	۱۴	توانایی آماده کردن دستگاههای پرتونگاری آشنایی با روش پرتونگاری، انواع و کاربردآن در بازرسی قطعات صنعتی آشنایی با جدول تناوبی عناصر و ویژگی های عناصر رادیو اکتیو آشنایی با ساختمان ماده و ماهیت تابش های الکترو مغناطیسی آشنایی با عناصر ایزو توپ، ایزو بار، ایزو تون و رادیو ایزو توپ و پرتوها آشنایی با روش های تولید رادیو ایزو توپ ها آشنایی با واحد و وسائل اندازه گیری میزان تابش رادیو ایزو توپ ها آشنایی با مفهوم نیمه عمر مواد رادیو اکتیو شناسایی اصول اندازه گیری شدت تابش پرتوها آشنایی با دستگاه تولید اشعه X و مکانیزم کاری آن شناسایی اصول آماده کردن دستگاه اشعه X آشنایی با اثرات فیزیکی و شیمیایی پرتوهای X بر مواد آشنایی با فیلم رادیو گرافی، انواع و کاربرد آنها در آزمون های صنعتی آشنایی با ویژگی های فیلم های پرتونگاری - درجه روشنایی (contrast) و یا شفافیت - سرعت (speed) - دانه بندی (Graininess) - ماتی یا مه آلودگی (Fog)	۲ ۲-۱ ۲-۲ ۲-۳ ۲-۴ ۲-۵ ۲-۶ ۲-۷ ۲-۸ ۲-۹ ۲-۱۰ ۲-۱۱ ۲-۱۲ ۲-۱۳

نام شغل : آزمایشگر قطعات صنعتی با پرتونگاری (RT)

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

اهداف و ریز برنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			شناسایی چشمeh های پرتونگاری، انواع و کاربرد آنها	۲-۱۴
			شناسایی اصول اندازه گیری میزان پرتوگیری عامل انسانی	۲-۱۵
			شناسایی اصول آماده کردن تجهیزات پرتونگاری	۲-۱۶
			آشنایی با دستگاههای آشکارکننده پرتوهای یون ساز و کاربرد آنها	۲-۱۷
			شناسایی اصول حمل و نقل و کنترل چشمeh های پرتونگاری	۲-۱۸
			شناسایی اصول کالیبره کردن تجهیزات پرتونگاری	۲-۱۹
۵۲	۴۰	۱۲	توانایی پرتونگاری از قطعات صنعتی و آشکارسازی فیلم های رادیوگرافی	۳
			شناسایی اصول پرتونگاری صفحه های تخت جوشکاری شده	۳-۱
			شناسایی اصول پرتونگاری جوش سپری	۳-۲
			شناسایی اصول پرتونگاری جوش گوشه ای	۳-۳
			شناسایی اصول پرتونگاری مناطق عملیات حرارتی شده قطعات کار	۳-۴
			شناسایی اصول پرتونگاری لوله ها (یک دیواره)	۳-۵
			شناسایی اصول پرتونگاری دو دیواره لوله	۳-۶
			شناسایی اصول پرتونگاری گوی های بسته	۳-۷
			شناسایی اصول پرتونگاری مخازن بسته	۳-۸
			شناسایی اصول پرتونگاری قطعات چند تکه	۳-۹
			شناسایی اصول پرتونگاری نیمکره	۳-۱۰
			شناسایی اصول پرتونگاری پیرامون قطعات	۳-۱۱
			شناسایی اصول پرتونگاری جوش لوله های بزرگ	۳-۱۲
			شناسایی اصول پرتونگاری ناپیوستگی قطعات	۳-۱۳
			شناسایی اصول پرتونگاری اتصالات شبکه ای	۳-۱۴
			آشنایی با استاندارد و کدهای پرتونگاری و کاربرد آنها	۳-۱۵
			شناسایی اصول محاسبه میزان پرتودهی قطعات براساس استانداردها	۳-۱۶
			شناسایی اصول تعیین حساسیت فیلم های رادیو گرافی	۳-۱۷
			شناسایی اصول آشکار سازی فیلم سازی رادیو گرافی	۳-۱۸

نام شغل : آزمایشگر قطعات صنعتی با پرتونگاری (RT)

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

اهداف و ریز برنامه درسی

زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۴	۲	۲	توانایی اجرایی مقررات و آیین نامه های شغلی آشنایی با سازمان انرژی اتمی و مقررات ایمنی و حفاظتی آن آشنایی با قانون کار و مقررات و آیین نامه های شغلی شناسایی اصول اجرای مقررات و آیین نامه های شغلی	۴ ۴-۱ ۴-۲ ۴-۳
۴	۲	۲	توانایی تهیه گزارش عملیات پرتونگاری آشنایی با اسناد و مدارک عملیات پرتونگاری آشنایی با فرم گزارش شناسایی اصول تهیه گزارش عملیات پرتونگاری شناسایی اصول آرشیو کردن اسناد و مدارک	۵ ۵-۱ ۵-۲ ۵-۳ ۵-۴
۱۰	۶	۴	توانایی بکارگیری استانداردهای کنترل کیفیت آشنایی با استانداردهای کنترل کیفیت در جوش شناسایی اصول اجرای استانداردهای کنترل کیفیت در زمینه RT	۶ ۶-۱ ۶-۲
۱۲	۸	۴	توانایی بکارگیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط کار شناسایی خطرات ناشی از پرتوهای مواد رادیواکتیو شناسایی اصول اندازه گیری میزان پرتوگیری عامل انسانی آشنایی با مسایل بهداشتی پرتوهای یون ساز آشنایی با سطوح آسیب دیدگی ناشی از پرتوهای یون ساز آشنایی با وسائل ایمنی و حفاظتی و کاربرد آنها شناسایی اصول پیشگیری از حوادث آشنایی با مثلث آتش و اصول اطفاء حریق شناسایی اصول انجام کمکهای اولیه شناسایی اصول بکارگیری ضوابط ایمنی و بهداشت کار در محیط کار	۷ ۷-۱ ۷-۲ ۷-۳ ۷-۴ ۷-۵ ۷-۶ ۷-۷ ۷-۸ ۷-۹

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل : آزمایشگر قطعات صنعتی با پرتونگاری (RT)

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسائل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	کپسول آتش نشانی ۶ کیلوگرمی، پودر خشک		
۲	جعبه کمکهای اولیه		
۳	VHS – VCD ویدیو		
۴	تلوبیزیون رنگی، ۲۱ اینچ		
۵	رایانه با تمام متعلقات		
۶	تخته وايت برد (120×90)cm		
۷	صندلی چوبی دسته دار مخصوص کارآموز		
۸	صندلی چرخدار مخصوص مربي		
۹	میز مخصوص مربي		
۱۰	تجهیزات ریموت کنترل		
۱۱	دستگاه x-ray ثابت با تجهیزات جانبی		
۱۲	دوربین راديو گرافی آموزشی با لوازم جانبی		
۱۳	تانک ظهور و ثبوت ۳۰ لیتری		
۱۴	تابلو اعلام خطر اشعه یک طرفه و دو طرفه		
۱۵	رادیومتر		
۱۶	دزیمتر قلمی		
۱۷	گایلگر		
۱۸	دستگاه ظهور و ثبوت فیلم پرتونگاری		
۱۹	دانسیتومتر نوری دیجیتال یا عقربه ای		
۲۰	دانسیتومتر نوع فیلمی		
۲۱	جعبه حروف و اعداد سربی		
۲۲	متر سربی		
۲۳	دستگاه برش فیلم		
۲۴	میزکار یا نگهدار کننده اشعه ایکس		

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

نام شغل : آزمایشگر قطعات صنعتی با پرتونگاری (RT)

فهرست استاندارد تجهیزات، ابزار، مواد و وسائل رسانه ای

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۲۵	قیچی		
۲۶	جعبه حروف و اعداد لاتکی		
۲۷	شیشه سربی 40×40 و 35×35 و 80×100		
۲۸	جعبه ابزار رادیو گرافی		
۲۹	جعبه انسیتومتر		
۳۰	سطل سربی بزرگ و کوچک		
۳۱	روپوش سربی بلند		
۳۲	فیلم رادیو گرافی دانه ریز و دانه درشت عرض ۱۰ سانتی متری		
۳۳	عینک سربی		
۳۴	عینک سربی بغل دار		
۳۵	داروی ثبوت مخصوص رادیو گرافی		
۳۶	داروی ظهور مخصوص رادیو گرافی		
۳۷	تیروپید بند		
۳۸	پیش بند سربی کوتاه		
۳۹	چسب کاغذی و شیشه ای		
۴۰	CD و فیلم آموزشی		
۴۱	کتاب و جزوه های آموزشی		